ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος Μ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2531	Σάββατο πρὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου 11 Φεβρουαρίου 2023 ἐσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἐπιτρέπονται οἱ χοροί;

Μπήκαμε, ἀγαπητοί μου, στὸ **Τριῴδιο** καὶ αὔριο εἶνε Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου.

Ἡ **περίοδος** τοῦ Τριῳδίου εἶνε χρόνος γιὰ πνευματικὴ προπαρασκευή, πῶς δηλαδὴ νὰ ἑορτάσουμε πρεπόντως τὸ Πάσχα. Τὸ **ἐκκλησιαστικὸ βιβλίο**, ποὺ χρησιμοποιοῦν τώρα οἱ ψάλτες στὸ ἀναλόγιο, λέγεται *Τριῴδιον κατανυκτικόν*· εἶνε βιβλίο προσευχῆς.

Μὲ σύντομα λόγια, τὸ **Τριῴδιον ἴσον**· συναίσθησι, ἀναγνώρισι τῆς ἀθλιότητός μας, μεταμέλεια γιὰ τὰ ἁμαρτήματά μας, δάκρυα. Τὸ Τριῴδιον ἀκόμη ἴσον· μνήμη θανάτου, Ψυχοσάββατο, *«Τῇ ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια…»*, *«Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός…»*, *«Ψυχή μου ψυχή μου, ἀνάστα· τί καθεύδεις;…»*. Τὸ Τριῴδιο ἴσον κυρίως· ταπείνωσις, μετάνοια, ἀγάπη, συγχώρησις, συμφιλίωσις, ἐξομολόγησις. Τὰ κάνουμε αὐτά; Δὲν τὰ κάνουμε δυστυχῶς. Εἴμαστε λοιπὸν ἢ δὲν εἴμαστε θεομπαῖχτες;

Ὁ σατανᾶς βρῆκε ἔτσι ἔδαφος καὶ ἔφτειαξε δικό του ἀντι-Τριῴδιο. Ποιό εἶνε τὸ **ἀντι-Τριῴδιο**; Ὅ,τι πάει κόντρα μὲ τὸ Θεό, μὲ τὴν Πίστι μας, μὲ τὶς ἅγιες διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας. Ὅπου ὁ Χριστὸς λέει Ναί, ἔρχεται ὁ διάβολος μὲ τὴ γομμολάστιχά του, τὸ σβήνει καὶ γράφει Ὄχι· καὶ ὅπου ὁ Χριστὸς λέει Ὄχι, ἔρχεται ὁ διάβολος, σβήνει τὸ Ὄχι καὶ τὸ κάνει Ναί. Πάντα ἀντίθετα ἀπ᾽ ὅ,τι λέει ὁ Χριστός. Ἔτσι θά ᾽νε κι ὁ ἀντί-χριστος ποὺ λέει ἡ Γραφή, *«ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται»* (Α΄ Ἰω. 2,18).

Ἕνα μέσο λοιπὸν τοῦ σατανικοῦ ἀντι-Τριῳδίου εἶνε καὶ **οἱ χοροί**. Μὲ τοὺς χοροὺς ὁ σατανᾶς ζητάει νὰ διαλύσῃ τὴν ἱερὰ ἀτμόσφαιρα τῶν ἁγίων αὐτῶν ἡμερῶν. Καὶ ἄλλοτε ἔχω μιλήσει καὶ δὲν θὰ παύσω νὰ μιλῶ γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό. Γεννᾶται τὸ ἐρώτημα· Ἐπιτρέπονται οἱ χοροί; Σ᾽ αὐτὸ ν᾽ ἀπαντήσουμε τώρα.

* * *

Γίνονταν καὶ ἄλλοτε χοροί, ἀδελφοί μου, ἀλλὰ διέφεραν πάρα πολὺ ἀπὸ τοὺς σημερινούς. Ῥωτῆστε τοὺς Ποντίους, τοὺς Μακεδόνες. Χόρευαν τότε ἄντρες μὲ ἄντρες, γυναῖκες μὲ γυναῖκες. Σπανίως οἱ χοροὶ ἦταν μεικτοί (σὲ γιορτές, σὲ γάμους), ἀλλὰ καὶ τότε δὲν ἄγγιζαν ὁ ἄντρας τὴ γυναῖκα· κρατοῦσαν μεταξωτὸ μαντήλι. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως καὶ αὐτοὺς τοὺς σεμνοὺς χοροὺς τοὺς καταδίκαζε· γιατὶ καὶ τότε ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ ν᾽ ἁμαρτήσῃ. Ὁ πατέρας καὶ ἡ μάνα, ποὺ ἔχουν ἀγόρια καὶ κορίτσια, **μὴν ἐφησυχάζουν**.

√ Ἂν θέλετε νὰ τὸ δῆτε αὐτό, διαβάστε τὸν *Ἰώβ*. Ἔβλεπε τὰ παιδιά του νὰ συγκεντρώνωνται στὰ σπίτια τους, νὰ τρῶνε καὶ νὰ πίνουν καὶ νὰ χαίρωνται, κι αὐτὸς ἀνησυχοῦσε καὶ ἔλεγε· Μήπως πιοῦν παραπάνω, μήπως παρεκκλίνουν ἀπὸ τὴν ὁδὸ τοῦ Κυρίου; Γι᾽ αὐτὸ τὸ πρωὶ ἔκανε προσευχὴ γιὰ τὰ παιδιά του. **Ὁ Ἰὼβ** εἶχε ἀνησυχία, ἐσὺ δὲν ἀνησυχεῖς;

√ Λοιπὸν ἐπιτρέπεται ὁ χορός; Ἐμένα ρωτᾶτε; Ρωτῆστε ἐκείνους ποὺ δὲν μπορεῖτε ν᾽ ἀμφισβητήσετε τὸ κῦρος τους. Ρωτῆστε π.χ. τοὺς **ἁγίους Πατέρες**. Κάποιοι δυστυχῶς ἑώρτασαν τὴν ἑορτὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν μὲ χορούς! Νομίζουν ὅτι ἔτσι τιμοῦν τοὺς ἁγίους πατέρες; Ὁ μέγας Βασίλειος θὰ ἔλεγε· Ἂν χορεύετε τέτοιους χορούς, θὰ σᾶς ἀφορίσω. Ὁ δὲ ἱερὸς Χρυσόστομος εἶνε αὐστηρότερος καὶ λέει· *«Ἔνθα ὄρχησις, ἐκεῖ διάβολος»*· ὅπου χορός, ἐκεῖ διάβολος (P.G. 58,491).

√ Ἂς δοῦμε ὅμως τί λένε καὶ οἱ κ**ανόνες ἁγίων Συνόδων**. Κάποιος ἐδῶ εἶπε· Τὸν Καντιώτη τώρα θ᾽ ἀκούσουμε;… Ὄχι ἐμένα, τοὺς ἱεροὺς κανόνες ν᾽ ἀκούσετε. Πάρτε τὸ Πηδάλιο. Νὰ διαβάσουμε ἕνα κανόνα, τὸν 51ο τῆς ΣΤ΄ (6ης) Οἰκουμενικῆς Συνόδου ποὺ λέει· *«Καθόλου ἀπαγορεύει ἡ ἁγία αὕτη καὶ οἰκουμενικὴ Σύνοδος τοὺς λεγομένους μίμους… καὶ τὰς ἐπὶ σκηνῆς ὀρχήσεις ἐπιτελεῖσθαι…»* (Πηδάλιον σ. 266. Ἁμ. Ἀλιβιζάτου, Οἱ ἱ. Κανόνες, σ. 120). Καταλάβατε; 227 ἅγιοι πατέρες μαζεύτηκαν καὶ λένε· Ἀπαγορεύουμε στοὺς Χριστιανοὺς τὶς μουτσοῦνες,

τὴ σκηνή, τοὺς χορούς· ἂν τὸ κάνῃ αὐτὸ κανείς, ἂν μὲν εἶνε κληρικὸς νὰ καθαιρῆται, ἐὰν δὲ εἶνε λαϊκὸς νὰ ἀφορίζεται.

√ Κάποιος ὅμως θὰ πῇ· Ἐγὼ δὲν ἀκούω πατέρες καὶ κανόνες, ἀκούω μόνο τὸ **Εὐαγγέλιο**. Ἄνοιξε λοιπὸν στὸ 14ο κεφάλαιο τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου. Ἐκεῖ θὰ δῇς ὅτι σ' ἕνα παλάτι ὁ βασιλιᾶς καὶ ἡ βασίλισσα κάλεσαν τοὺς στρατηγοὺς καὶ ἄλλους προύχοντες στὰ ἀνάκτορα καὶ ἔγινε καὶ χορός. Ποιός βασιλιᾶς; ὁ Ἡρῴδης· καὶ ποιά βασίλισσα; ἡ Ἡρῳδιάς. Ἐκεῖ λοιπὸν διακρίθηκε μία χορεύτρια, ἡ κόρη τῆς Ἡρῳδιάδος, ἡ Σαλώμη. Καὶ στὸ τέλος ὁ βασιλιᾶς, ἐνθουσιασμένος, τῆς εἶπε· Σοῦ δίνω, ὅ,τι μοῦ ζητήσῃς, μέχρι καὶ τὸ μισό μου βασίλειο. Ἀλλ' αὐτὴ ζήτησε τὸ κεφάλι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ! Γιατί; Διότι αὐτὸς τὴν ἤλεγχε γιὰ τὸν παράνομο γάμο της καὶ φώναζε στὸν Ἡρῴδη· *«Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου»* (Μᾶρκ. 6,15). Τὸ τέλος δηλαδὴ τοῦ χοροῦ ἦταν – ποιό; ἡ ἀποκεφάλισις τοῦ Βαπτιστοῦ! Πόσα κακὰ ἀρχίζουν πράγματι μὲ τὸ χορό! μοιχεῖες, πορνεῖες, καταστρέφονται οἰκογένειες. Πέφτουν κεφάλια στοὺς χορούς. Καὶ ἂν δὲν πέφτουν κεφάλια, πέφτουν κορίτσια καὶ γυναῖκες. Τὰ πρῶτα σπέρματα διαφθορᾶς καὶ διαζυγίων εἶνε στοὺς χορούς.

√ Κάποιος ἄλλος ὅμως ἔχει πάλι ἀντίρρησι καὶ λέει· Ἐγὼ δὲν πείθομαι μόνο μὲ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ συνόδους καὶ εὐαγγέλια· ἐγώ, σὰν Ἕλληνας, θέλω ἐπίσης νὰ στηρίζωμαι καὶ στὸ ἔθνος μας· μ' ἐνδιαφέρει τί λέει ἡ **Ἑλληνικὴ παράδοσι** ἐπάνω στὸ ζήτημα αὐτό;... Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ζητᾷς, τότε ἄκου τί λένε περὶ χορῶν οἱ πρόγονοί μας· ἄκου τί ἰδέα ἔχει ὁ Κολοκοτρώνης γιὰ τὸ χορό, αὐτὸς ποὺ μετὰ ἀπὸ νικηφόρες μάχες χαιρόταν νὰ βλέπῃ στὰ ψηλὰ βουνὰ τὰ παλληκάρια του νὰ χορεύουν. Ὅταν λοιπὸν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι ἄρχισαν οἱ Βαυαροὶ νὰ μεταφέρουν ἐδῶ συνήθειες τῶν ξένων, ἔγινε στὰ ἀνάκτορα τοῦ Ὄθωνος μιὰ ἑορτὴ καὶ κάλεσαν μεταξὺ ἄλλων τιμῆς ἕνεκεν καὶ τὸν Κολοκοτρώνη. Στὸ πρόγραμμα εἶχαν καὶ χορό. Ὄχι ὅμως χορὸ τοῦ τόπου μας, ἀλλὰ χοροὺς τῶν ξένων. Τότε ὁ Γέρος τοῦ Μοριᾶ πῆρε μιὰ καρέκλα, κάθησε κι ὅταν εἶδε πῶς χορεύουν σὲ ζευγάρια, ἄντρες μὲ κυρίες καὶ δεσποινίδες, κατέβασε τὸ κεφάλι νὰ μὴ βλέπῃ. Στὸ τέλος τὸν πλησιάζει ὁ βασιλιᾶς, τὸν χτυπάει στὸν ὦμο καὶ ρωτάει· –Πῶς σοῦ φαίνονται, καπετάνιο, οἱ χοροί μας; Κι ὁ Κολοκοτρώνης ἀποκρίνεται· –Αὐτό, βασιλιᾶ μου, εἶνε ἡ μισὴ ἁμαρτία... (δὲν μπορῶ νὰ σᾶς μεταφέρω ἀκριβῶς τὴ λέξι ποὺ εἶπε).

√ Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν νὰ σὲ πιάσω; Σοῦ μίλησα μὲ τὴ Γραφὴ καὶ τὸ Εὐαγγέλιο, δὲν σοῦ φτάνουν· σοῦ μίλησα μὲ τοὺς πατέρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὶς Συνόδους, δὲν ἀκοῦς· σοῦ μίλησα μὲ τὴν παράδοσι τῶν προγόνων μας, δὲν πείθεσαι. Ἄκου τέλος πάντων καὶ κάποιον ἀπὸ ἐκείνους ποὺ θέλουν τὴ μόδα καὶ τὴν *ἐξέλιξι* –ἄλλο πάλι μανιτάρι αὐτό, ποὺ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὴν κοπριά– καὶ μέρα - νύχτα λένε· Σήμερα ἔχουμε ἐξέλιξι, δὲν θὰ μᾶς φέρῃ ὁ Καντιώτης χίλια χρόνια πίσω!... Εἶνε ἕνας κοσμικὸς **δημοσιογράφος**, ποὺ ἀνέχεται καὶ δικαιολογεῖ τὰ πάντα, ἀλλὰ ἔφτασε στὸ σημεῖο νὰ ὁμολογήσῃ εἰλικρινά·

–Ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε καὶ γιὰ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, οἱ ἄντρες θέλουν κρέμασμα.

–Γιατί, κύριε δημοσιογράφε, μιλᾶτε τόσο σκληρά, «θέλουν κρέμασμα»;

–Γιατὶ ἂν στὸ δρόμο δοῦν ἕναν ξένο νὰ πλησιάζῃ καὶ ν' ἀγκαλιάζῃ σφιχτὰ τὴ γυναῖκα τους, δὲν τὸ ἀνέχονται, θυμώνουν· στὸ χορὸ ὅμως πῶς τὸ ἀνέχονται;...

Εἶνε πράγματι βλᾶκες, σύζυγοι καὶ πατεράδες, ἀφοῦ κάθονται καὶ βλέπουν ἀποβλακωμένοι τὶς γυναῖκες καὶ τὰ κορίτσια τους νὰ σμίγουν ἔτσι μὲ ὁποιονδήποτε καὶ δὲν φοβοῦνται.

* * *

Νομίζω, ἀγαπητοί μου, ὅτι **φτάνουν αὐτά**. Ρωτήσαμε τὸν Ἰώβ κι ἀκούσαμε· Θεέ μου, φύλαξε τὰ παιδιά μου. Ρωτήσαμε τὸ μέγα Βασίλειο, καὶ λέει «ἀφορισμό». Ρωτήσαμε τὸ Χρυσόστομο, καὶ μᾶς λέει «ὅπου χορὸς ἐκεῖ διάβολος». Ρωτήσαμε τὸ Εὐαγγέλιο, καὶ εἴδαμε ἕνα κομμένο κεφάλι νὰ στάζῃ αἷμα στὸ χορὸ τῶν ἀνακτόρων. Ρωτήσαμε τὸν Κολοκοτρώνη, καὶ εἶπε «αὐτὸ εἶνε ἡ μισὴ ἁμαρτία». Ρωτήσαμε καὶ τὸ δημοσιογράφο, καὶ μᾶς εἶπε, Θέλουν κρέμασμα ὅσοι ἀνέχονται τέτοιες ἀτιμίες. Τί ἄλλο περισσότερο θέλετε;

Καὶ ὅμως χορεύουν. Γαργαλάει ὁ διάβολος τὶς πατοῦχες τους. Ἐγὼ αὐτὰ εἶχα νὰ σᾶς πῶ κ' ἐσεῖς **νὰ τὰ διαδώσετε**.

Κρατήσαμε τὴν Ὀρθοδοξία μέχρι τώρα. Μὴν ἀδιαφορήσουμε καὶ συμβιβαστοῦμε· ἀλλιῶς, θὰ γίνουμε φράγκοι. Ὅσοι μείναμε (πέντε δεσποτάδες, δέκα παπᾶδες, μερικοὶ θεολόγοι, καὶ ὁ πιστὸς λαός), θὰ δώσουμε μάχη. **Δὲν θὰ μείνω στὴ Φλωρίνα κολακεύοντας**.

Σᾶς παρακαλῶ τὶς ἡμέρες αὐτὲς σταθῆτε προσεκτικοί· θὰ ποῦν πολλὰ οἱ ἐχθροί μας. Μὴν ἀκοῦτε τίποτα. Νὰ μᾶς ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς **νὰ κάνουμε τὸ Πάσχα**· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἔγινε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Παντελεήμονος Φλωρίνης (τὸν παλαιό) τὸ Σάββατο 13-2-1971 ἑσπέρας, μὲ νέο τώρα τίτλο.
Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 8-1-2023. Τὴν ὁμιλία αὐτὴ μπορεῖτε νὰ τὴν ἀκούσετε χωρὶς συντομεύσεις στὸ cd 81α' τῆς ἀδελφότητος «Σταυρός».

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος Μ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2534	Σάββατο πρὸ τῆς Κυριακῆς Τυροφάγου 25 Φεβρουαρίου 2023 ἑσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Τὰ μικρὰ ἁμαρτήματα

Ὅπως ἡ νοικοκυρά, ἀδελφοί μου, σκουπίζει τὸ σπίτι, ἔτσι κ' ἐμεῖς τὴν περίοδο αὐτὴ νὰ σκουπίσουμε ὅλο τὸν ψυχικό μας οἶκο. Ἂς ποῦμε· *«Καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου»* (Ψαλμ. 50,12). Ὁ ἄγγελος τῆς μετανοίας σαλπίζει· Ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς τοῦ Ὑψίστου, λαὲ τοῦ Θεοῦ, ***«μετανοεῖτε»!*** (Ματθ. 4,17).

Καὶ ἔχουμε ὅλοι **ἀνάγκη μετανοίας**. Πρῶτον, διότι κανένας δὲν εἶνε ἀναμάρτητος· καὶ μία ἡμέρα ἂν εἶνε ἡ ζωή μας, δὲν μένει ἐκτὸς ἁμαρτίας (βλ. Ἰωβ 4,17· 14,4-5. Παρ. 20,9). Καὶ δεύτερον, διότι δὲν γνωρίζουμε πότε ὁ Κύριος θὰ μᾶς καλέσῃ κοντά του· καὶ ἂν δὲν ἔχουμε ἐπιστρέψει στὸ Θεό, ἡ ζωή μας θά 'νε ματαία. Ἂς εἴμαστε ἕτοιμοι· *«γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν»* (Ματθ. 26,41. Μᾶρκ. 14,38).

Ἐν τούτοις «στοῦ κουφοῦ τὴν πόρτα ὅσο θέλεις βρόντα»· **εἴμαστε λαὸς ἀμετανόητος**. Ἀλλὰ γιατί νὰ κατηγορῶ τὸ λαό; **ἂς κατηγορήσω τὸ ῥάσο**. Δώδεκα ἀπόστολοι ἄλλαξαν τὸν κόσμο· κ' ἐμεῖς δὲν μποροῦμε ν' ἀλλάξουμε οὔτε τὴ γειτονιά μας. Προτρέπουμε τοὺς ἀνθρώπους σὲ μετάνοια, ἀλλὰ οἱ ἴδιοι μένουμε ἀμετανόητοι. Ποιός δεσπότης ἔφυγε στὸ Ἅγιο Ὄρος νὰ κλάψῃ τὶς ἁμαρτίες του; ποιός παπᾶς κρέμασε τὸ πετραχήλι λέγοντας, Εἶμαι ἀνάξιος νὰ κρατῶ τὰ δισκοπότηρα; Κι ἀφοῦ ὁ λαὸς δὲν βλέπει ἐμᾶς νὰ μετανοοῦμε, πῶς αὐτὸς νὰ μετανοήσῃ; Χρειάζεται ἕνας Ἰωνᾶς νὰ πῇ· *«Ἔτι τρεῖς ἡμέραι καὶ Νινευὴ καταστραφήσεται»* (Ἰων. 3,4).

«Μετανοεῖτε» λοιπόν. Τὸ εἶπα κ' ἐγὼ κάποτε σ' ἕνα γέρο τσοπάνο τῆς Πίνδου μὲ κίτρινα τὰ μουστάκια ἀπ' τὸ τσιγάρο ποὺ ἔστριβε καὶ κάπνιζε· –Μπαρμπα-Γιῶργο, λέω, εἶσαι 80 χρονῶν, νὰ μετανοήσῃς. –Καὶ τί ἔκανα; λέει· οὔτε ἔκλεψα, οὔτε σκότωσα, οὔτε μοίχευσα… Καὶ τὴ νοοτροπία αὐτὴν ἔχουν δυστυχῶς ὅλοι· **Ἔκανα κανένα κακὸ γιὰ νὰ μετανοήσω;**

Δὲν ὑπάρχουν ὅμως μόνο τὰ μεγάλα **ἁμαρτήματα· ὑπάρχουν καὶ τὰ μικρά**. Καὶ ἀκριβῶς αὐτὰ θέλω τώρα νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω. Τὰ μικρὰ ἁμαρτήματα εἶνε ἐκεῖνα ποὺ πρέπει νὰ μᾶς φοβίσουν καὶ νὰ μετανοήσουμε γι' αὐτά.

Αὐτοὶ ποὺ λένε ὅτι, ἀφοῦ δὲν ἔπεσαν σὲ μεγάλα ἁμαρτήματα (κλοπή, πορνεία, μοιχεία, φόνο κ.λπ.), δὲν ἔχουν ἀνάγκη μετανοίας, αὐτοὶ ξέρετε πῶς μοιάζουν; Εἶνε σὰν κάποιον ποὺ ἔνιωθε ὑγιής, ἀλλ' ὅταν ἔκανε ἐξετάσεις βρέθηκε ὅτι ἔχει καρκίνο· **ἀπ' ἔξω ἦταν ῥόδι, ἀλλὰ μέσα ἦταν σάπιος**. Ἔτσι συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ψυχή μας. Αὐταπατώμεθα νομίζοντας ὅτι εἴμαστε ἅγιοι· ἐπειδὴ πᾶμε στὴν ἐκκλησιά, ἀνάβουμε κανένα κερί, κάποτε ἐξομολογούμεθα καὶ κοινωνοῦμε, λέμε μιὰ προσευχή. Θεωρούμεθα θρησκευόμενοι καὶ νομίζουμε ὅτι θὰ μᾶς δώσῃ ὁ οὐρανὸς πιστοποιητικὸ ἁγιότητος. Ὄχι, ἀγαπητέ μου· **εἴμαστε ἔνοχοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ**.

Πρέπει νὰ περάσουμε ἀπὸ ἀκτῖνες· καὶ ἀκτῖνες εἶνε ἡ ἁγία Γραφή, τὰ διδάγματα τῶν πατέρων, τὰ παραδείγματα τῶν ἁγίων, ἡ ἄσκησι, ἡ αὐτοανάκρισι, ἡ συναίσθησι. Ἂν περάσουμε ἀπὸ **ψιλὸ κόσκινο**, τότε θὰ φρίξουμε· θὰ διακρίνουμε στὰ βάθη τῆς ψυχῆς τὰ «μικρόβια» ποὺ λέγονται μικρὰ ἁμαρτήματα.

* * *

Ποιά εἶνε τὰ μικρὰ ἁμαρτήματα; Εἶνε π.χ.·

• **Μία λέξι.** Τί εἶνε μιὰ λέξι μέσα στὶς τόσες ποὺ λέμε; Τὸ Ψαλτήρι ὅμως λέει· *«Θοῦ, Κύριε, φυλακὴν τῷ στόματί μου καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ χείλη μου»* (Ψαλμ. 140,3). Ἔχω παράδειγμα· ἀγαπημένο ἀντρόγυνο στὴν Πτολεμαΐδα χώρισε γιὰ μία λέξι, ποὺ εἶπε ὁ ἄντρας σὲ στιγμὴ θυμοῦ· ἡ γυναίκα ἅρπαξε τὴ λέξι κ' ἔτρεξε σὲ δικηγόρο. Ὁ ἄντρας ἀνακάλεσε τὴ λέξι, ζήτησε συγγνώμη, φίλησε τὸ χέρι της. Τίποτα αὐτή. Καὶ τὸ δικαστήριο ἔβγαλε διαζύγιο ἐπάνω σ' αὐτὴ τὴ λέξι! Βλέπετε; μιὰ λέξι διαλύει ἕνα ἀντρόγυνο.

• Θέλετε ἄλλη μικρὴ ἁμαρτία; **Μία ματιά**. Τί εἶνε μιὰ ματιά; Ἡ Γραφὴ ὅμως λέει· *«Οἱ ὀφθαλμοί σου ὀρθὰ βλεπέτωσαν»* (Παρ. 4,25). Διότι ἕνα πονηρὸ βλέμμα μπορεῖ ν' ἀνάψῃ στὴν καρδιὰ ἄγριο ἔρωτα καὶ νὰ ὁδηγήσῃ σὲ μοιχεία (βλ. Ματθ. 5,28). Πρόσεχε λοιπὸν καὶ τὰ μάτια σου.

• Ἄλλο· **μία ἀντιπάθεια**. Κάτι μικρὸ σοῦ 'κανε ὁ ἄλλος, κ' ἐσὺ ἄφησες νὰ μπῇ στὴν καρδιά σου τὸ μικρόβιο τῆς ἀντιπαθείας· τὸ μικρόβιο αὐτὸ δημιουργεῖ πληγή, γάγγραινα, ποὺ καταλήγει σὲ ἔγκλημα μεγάλο καὶ φοβερό.

Βλέπετε, ὅτι δὲν μποροῦμε νὰ παραβλέπουμε τὰ μικρὰ ἁμαρτήματα. Γιατί; Διότι **τὰ μικρὰ γεννοῦν μεγάλα**. Καὶ ἀναφέρω παραδείγματα ἀπὸ τὴν ἁγία Γραφή.

• **Ἡ βρῶσις τοῦ Ἀδάμ**. Ὁ πρωτόπλαστος ἔχασε τὸν παράδεισο ἀπὸ τί; Οὔτε σκότωσε οὔτε μοίχευσε. Παραβίασε μία μικρὴ ἐντολή. Ἂν τοῦ 'λεγε ὁ Θεός, Ἀπὸ ἕνα μόνο δέντρο θὰ τρῶς κι ἀπὸ τ' ἄλλα ὄχι, θὰ ἦταν δύσκολη ἐντολή· ἀλλὰ τί τοῦ εἶπε· Ὅλα εἶνε στὴ διάθεσί σου καὶ μόνο ἀπὸ ἕνα δέντρο νὰ μὴ φᾷς. Καὶ τί κάνει αὐτός; Πλησίασε αὐτὸ τὸ δέντρο. Τί εἶνε τὸ νὰ φάω; δὲ βαριέσαι, δὲν εἶνε τίποτα. Κ' ἔτσι γιὰ τὴν παράβασι τῆς μικρῆς αὐτῆς ἐντολῆς ἐκδιώχθηκε, ἔχασε τὸν παράδεισο. *«Ἐκάθισεν Ἀδὰμ ἀπέναντι τοῦ παραδείσου καὶ τὴν ἰδίαν γύμνωσιν θρηνῶν ὠδύρετο»* (δοξ. ἑσπ. Κυρ. Τυρ.).

• Ἄλλο παράδειγμα· **ὁ φόνος τοῦ Κάιν**. Τὰ δύο ἀδέρφια Κάιν καὶ Ἄβελ προσέφεραν θυσίες στὸ Θεό. Ἀλλ' ὅταν ὁ Θεὸς δέχτηκε τὴ θυσία τοῦ Ἄβελ καὶ ὄχι τοῦ Κάιν, ὁ Κάιν ἔνιωσε ἀντιπάθεια, τὸν τσίμπησε τὸ φίδι τοῦ φθόνου· καὶ τέλος, ἐκεῖ ποὺ περπατοῦσαν στὸν κάμπο, σκότωσε τὸν Ἄβελ! Ἀπὸ μιὰ μικρὴ ἀντιπάθεια ἔφτασε στὸν φόνο τοῦ ἀδελφοῦ του.

• Θέλετε ἄλλο; Νά καὶ **τὸ βλέμμα τοῦ Δαυΐδ**. Προφήτης, βασιλιᾶς, ποιητὴς ὁ Δαυΐδ, μία ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες προσωπικότητες τοῦ ἀρχαίου κόσμου· καὶ ὅμως ἔπεσε. Πῶς; Ἀπὸ τὴν ταράτσα τῶν ἀνακτόρων εἶδε μιὰ γυναῖκα νὰ κάνῃ λουτρό· ἀπὸ τὴν ὥρα ἐκείνη νικήθηκε καὶ ἔκανε δύο σοβαρὰ ἐγκλήματα· μοίχευσε μ' αὐτὴν καὶ μεθόδευσε νὰ σκοτωθῇ ὁ σύζυγός της ὁ Οὐρίας. Ἔπειτα μετανόησε, βρῦσες ἔγιναν τὰ μάτια του καὶ μούσκευε τὸ μαξιλάρι του λέγοντας· *«Ἐλεήμων, ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου…»* (Ψαλμ. 50,3).

• Τέλος **ἡ κλοπὴ τοῦ Ἰούδα**. Μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἀπόστολος· ἄφησε τὰ πάντα καὶ πῆγε κοντά του, ἄκουγε τὴ διδασκαλία, ἔβλεπε τὰ θαύματα, ἀπολάμβανε τὸ μεγαλεῖο του. Καὶ λοιπόν; ἔκλεβε μικρὰ νομίσματα ἀπὸ τὸ ταμεῖο τοῦ ὁμίλου, καὶ ἀπὸ 'κεῖ σιγὰ-σιγὰ θέριεψε ἡ φιλαργυρία καὶ τὸν ἔσπρωξε στὸ μεγάλο ἔγκλημα· πούλησε γιὰ τριάντα ἀργύρια τὸν Διδάσκαλό του· *«Βλέπε, χρημάτων ἐραστά, τὸν διὰ ταῦτα ἀγχόνῃ χρησάμενον»*· βλέπε, σὺ ποὺ ἀγαπᾷς τὰ λεφτά, ποῦ τὸν ὠδήγησε ἡ ἀδιόρατη λαθροχειρία (τροπ. ὄρθρ. Μ. Πέμ.).

Νά ποῦ ὁδηγοῦν οἱ παραβάσεις μικρῶν ἐντολῶν. **Συμβαίνει καὶ στὸν πνευματικὸ κόσμο ὅ,τι συμβαίνει καὶ στὸν ὑλικὸ κόσμο**. Μερικὰ παραδείγματα.

• Στὴν Ἀκαρνανία εἶχα δεῖ ἕνα ὡραῖο δάσος· πέρασα τὸν ἄλλο χρόνο καὶ δὲν εἶχε μείνει τίποτα. Τί συνέβη· ἕνας τσοπᾶνος ἔρριξε Ἰούλιο μῆνα ἕνα ἀποτσίγαρο· ἀπὸ **ἕνα τσιγάρο** κάηκε ὁλόκληρο δάσος. Καὶ στὴ Λαμία περνώντας ὁ σιδηρόδρομος πετάχτηκε ἀπὸ τὴ μηχανὴ **μιὰ σπίθα** καὶ ἔκαψε ἄλλο δάσος. Ἔτσι καὶ μιὰ λέξι, μιὰ κουβέντα, μπορεῖ ν' ἀνάψῃ πυρκαγιά.

• Ἄλλο παράδειγμα. Διάβαζα, ὅτι ἕνα πλοῖο βούλιαξε στὸν Ἀτλαντικό. Γιατί; ὁ ναυπηγὸς εἶχε βάλει στὰ πλευρά του μερικὰ ἀδύνατα σανίδια· πάνω στὴ φουρτούνα **ἕνα σάπιο σανίδι** ἔσπασε, μπῆκε νερὸ καὶ ἔτσι ἔγινε τὸ κακό· κι ἂς ἦταν γερὲς ὅλες οἱ ἄλλες σανίδες. Ἔτσι κι ἀπὸ μικρὰ ἁμαρτήματα ναυαγοῦν ψυχές.

• Σᾶς συνιστῶ τὸ βιβλίο «Ἁμαρτωλῶν σωτηρία»· καὶ τώρα ἀκόμα μοῦ ἀρέσει καὶ τὸ διαβάζω. Ἐκεῖ βρῆκα τὸ ἑξῆς. Μιὰ βάρκα μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴ βουλιάξῃ ἀμέσως ἂν ρίξῃ πάνω της ἕνα βράχο σὰν ἐκείνους ποὺ πετοῦσε ὁ Κύκλωπας στὴν Ὀδύσσεια. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλος τρόπος. Πῶς; ἂν κάθε μέρα τῆς ῥίχνῃ μιὰ χούφτα ἄμμο· μία σήμερα, μία αὔριο…, κάποτε τὸ βάρος τῆς ἄμμου θὰ γίνῃ ὅσο καὶ τοῦ βράχου καὶ θὰ τὴν βυθίσῃ· μὲ τὴ διαφορά, ὅτι στὴ δεύτερη περίπτωσι θὰ βουλιάξῃ ὄχι ἀμέσως ἀλλὰ σὲ βάθος χρόνου. **Ἄμμος** ψιλὴ μὲ ἀμέτρητους κόκκους εἶνε τ' ἁμαρτήματά μας. Γι' αὐτὸ τὸ τροπάριο τῆς Κασσιανῆς λέει· *«Ἁμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἀβύσσους τίς ἐξιχνιάσει, ψυχοσῶστα Σωτήρ μου;»* (δοξ. ἀποστ. αἴν. Μ. Τετ.). Ποιός θὰ μετρήσῃ τὴν ἄμμο τῶν ἁμαρτημάτων μου;

Νά γιατί ἔχουμε ἀνάγκη μετανοίας ὄχι μόνο γιὰ τὰ μεγάλα ἁμαρτήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ μικρὰ ποὺ καθημερινῶς διαπράττουμε.

* * *

Ὅλοι νὰ προσέξουμε, ἀδελφοί μου, καὶ ἰδιαιτέρως **οἱ γονεῖς** ποὺ ἀνατρέφουν παιδιά.

• Πῆγα σ' ἕνα χωριὸ –ἂς μὴν τὸ ὀνομάσω– καὶ μοῦ 'λεγε ἕνας γέρος· Ὁ Γιῶργος, μικρός, ἦταν ἕνα χαριτωμένο ἀγγελούδι· ὅταν ὅμως μεγάλωσε σκότωσε, ἔσφαξε μὲ τὸ μαχαίρι, ἑβδομήντα ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ χωριό μας! Ποῦ νά 'ξερα, ὅτι **ὁ μικρὸς ἄγγελος θὰ γίνῃ σατανᾶς;**

• Ἕνας διαρρήκτης συνελήφθη· τὸν δίκασαν καὶ καταδικάστηκε εἰς θάνατον. Τὸ ἀπόσπασμα τὸν ὠδήγησε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, νὰ τὸν ἐκτελέσουν. Τελευταία στιγμὴ νά καὶ φτάνει ἀλλόφρων ἡ μάνα του· –Παιδί μου! φωνάζει. –Ὄχι, ἀπαντᾷ αὐτός, δὲν εἶσαι μάνα μου. –Μὰ τί λές; –Ἐσὺ φταῖς· ὅταν μικρὸς ἔκλεψα ἀβγὰ καὶ σοῦ τά 'φερα, δὲν μοῦ 'σπασες τὰ χέρια· τὰ δέχτηκες. Ἔτσι σιγὰ - σιγὰ «πρόκοψα», ἔγινα διαρρήκτης καὶ κατέληξα ἐδῶ… Ὅποιος κλέβει τώρα ἀβγό, αὔριο θὰ κλέψῃ βόδι. **Μὴν ἀμνηστεύουμε μικρὲς ἀταξίες τῶν παιδιῶν**.

• Θέλετε ἕνα ἄλλο παράδειγμα τρομακτικό, ποὺ συγκλόνισε τὴν Ἀθήνα; Μεσάνυχτα, ὥρα τοῦ διαβόλου, ἕνας ἀλήτης γύριζε ἀπὸ 'δῶ κι ἀπὸ 'κεῖ στὸν Ὑμηττό. Εἶδε ἕνα σπίτι, ποὺ ὁ νοικοκύρης ἔλειπε στὴ δουλειὰ καὶ εἶχε ξεχάσει τὸ κλειδὶ στὴν πόρτα. Μπῆκε μέσα, ἀνέβηκε στὸ ἐπάνω πάτωμα, εἶδε δύο γυναῖκες, μάνα καὶ κόρη, νὰ κοιμοῦνται, καὶ πάνω στὴν τρέλλα καὶ τὴν κακουργία του πῆρε κασμᾶ, τὶς σκότωσε, τὶς ἔρριξε γυμνὲς μέσα στὴ μπανιέρα, καὶ τὸ πρωὶ ἔγινε ἄφαντος. Ἡ ἀστυνομία τὸν ἔπιασε στὴν Καρδίτσα, ὅπου γλεντοκοποῦσε. Κρατούμενος κατόπιν στὴ φυλακή, εἶπε σὲ ἕνα δημοσιογράφο· Κατήντησα ἀλήτης, μὰ φταίει ἡ μάνα μου· εἶχε ἔρωτες μὲ ξένον ἄντρα, κ' ἐμένα μ' ἄφηνε νὰ γυρίζω τὴ νύχτα ἔξω. Ποτὲ δὲν ρώτησε ποῦ πάω, ποτὲ δὲν μὲ τιμώρησε· μ' ἄφηνε ἀσύδοτο, καὶ ἔτσι κατάντησα σεσημασμένος ἐγκληματίας. Μανάδες, λέει, **τὸ πάθημά μου ἂς σᾶς γίνῃ μάθημα**.

Ποιός φταίει; Φταῖνε οἱ μανάδες, ποὺ δὲν παιδεύουν τὰ παιδιά, ἀλλὰ ἀνέχονται κάθε ἀταξία, παράπτωμα, πεῖσμα. Γονεῖς ποὺ λένε, **Ἄσ' το τὸ παιδί…**, αὐτὸ θὰ τὸ εἰσπράξουν ἔπειτα μὲ τόκο καὶ ἐπιτόκιο.

Ἐγὼ τοὐλάχιστον **εὐγνωμονῶ τὸν πατέρα μου**, ποὺ κρατοῦσε βέργα. Δὲν μὲ λυπήθηκε, κι ἂς μὲ εἶχαν μοναχογυιό· αἰωνία του ἡ μνήμη. Πᾶνε τώρα αὐτά, σβήσανε, χλευάζονται.

Μὴ χαϊδεύετε τὰ παιδιά. Σπίτι χωρὶς ῥαβδὶ καταστρέφει τὸ παιδί. Τρέμω μπροστὰ στὸ μέλλον τῆς νέας γενεᾶς. Ἀπὸ τὰ κακομαθημένα παιδιὰ ἄλλα θ' αὐτοκτονήσουν, ἄλλα θὰ γίνουν τεντυμπόηδες καὶ κακοποιοί, κίνδυνος στὴν κοινωνία. Τὰ μικρὰ πταίσματα ποὺ κάνουν τώρα ὁ Γιωργάκης, ὁ Νικολάκης, ἡ Ἑλενίτσα, ἡ Μαρία, αὔριο θὰ γίνουν μεγάλα ἐγκλήματα.

Ἂς προσέχουμε λοιπὸν ὅλοι, ἀδελφοί μου, καὶ μάλιστα τὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες. **Νὰ φρουροῦμε** τὶς αἰσθήσεις (μάτια, αὐτιά κ.λπ.), τὴ γλῶσσα ἀπὸ λόγια, τὸ νοῦ ἀπὸ λογισμούς, τὴν καρδιὰ ἀπὸ ἐπιθυμίες. Μακριὰ ἀπὸ πορνοθεάματα. Ψυχὴ καὶ σῶμα καθαρά, **μιὰ λαμπάδα ἀναμμένη** ἐνώπιον τοῦ Κυρίου. Ἂν φυλαχτοῦμε ἀπὸ τὰ μικρὰ ἁμαρτήματα, θ' ἀποφύγουμε καὶ τὰ μεγάλα· τότε θὰ εἴμαστε ἀσφαλεῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ᾧ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα εἰς αἰῶνας αἰώνων· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ποὺ ἔγινε στὴν αἴθουσα τοῦ Μητροπολιτικοῦ μεγάρου Φλωρίνης τὴν 15-3-1975 Σάββατο πρὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου ἑσπέρας. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 11-1-2023.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος Μ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2536	Καθαρὰ Δευτέρα βράδυ 27 Φεβρουαρίου 2023	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἀκολουθίες Νυχθημέρου καὶ Μέγα Ἀπόδειπνο

Ἂς δοξάσουμε τὸ Θεό, ἀγαπητοί μου, ποὺ μᾶς ἀξίωσε ἀπόψε ν' ἀκούσουμε τὸ πρῶτο Μέγα Ἀπόδειπνο. Ἡ **Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ** εἶνε ἡ πιὸ ἁγία περίοδος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους. Εἶνε ὁ **ἥλιος**, ποὺ θερμαίνει τὶς ψυχές μας. Ὅπως ἀκοῦμε στοὺς στίχους τοῦ *«Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός…»*, *«ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα»* (Μέγ. Ἀπόδ. = Ἡσ. 9,2. Ματθ. 4,16). Καὶ ὅπως στὴν Προηγιασμένη Λειτουργία ὁ ἱερεὺς λέει *«Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσι»*, ἔτσι ἀπὸ τὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες φῶς ἐπέρχεται στὴν καρδιὰ κάθε πιστοῦ Χριστιανοῦ.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ψυχὲς ποὺ ἀντιδροῦν, δὲν θέλουν τὸ φῶς τῆς Ἐκκλησίας· θέλουν τὸ σκοτάδι. Αὐτοί, ὅπως λέει ὁ μέγας Βασίλειος, μοιάζουν μὲ τὶς νυχτερίδες καὶ κουκουβάγιες, ποὺ ἀγαποῦν ὄχι τὸ φῶς, ἀλλὰ τὸ σκοτάδι, ἔτσι εἶνε οἱ ἄπιστοι (). «Τὸ φῶς ἦρθε στὸν κόσμο», εἶπε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, «καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀγάπησαν περισσότερο τὸ σκοτάδι παρὰ τὸ φῶς, γιατὶ τὰ ἔργα τους ἦταν πονηρά» (Ἰω. 3,19). Ἂς μὴ μιλήσουμε ὅμως τώρα γι' αὐτούς· ἂς ῥίξουμε **μιὰ ματιὰ στὶς ὡραῖες ἀκολουθίες** τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

* * *

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀγαπᾷ τὴν **προσευχή**· καλεῖ τώρα τὰ παιδιά της νὰ προσεύχωνται ὄχι μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα, ἀλλὰ συχνότερα. Ὁ Δαυὶδ λέει· *«Ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ᾔνεσά σε»* (Ψαλμ. 118,164)· ἑφτὰ φορὲς τὴ μέρα, Θεέ μου, σὲ δοξολογῶ. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέει· *«Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε»* (Α΄ Θεσ. 5,17). Ὁ πιστὸς δὲν περιμένει νὰ ἔρθῃ Κυριακὴ γιὰ νὰ πάῃ στὸ ναὸ νὰ προσευχηθῇ· εἶνε διαρκῶς σὲ μιὰ κατάστασι προσευχῆς.

Ὥρισε λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία μας, νὰ προσευχώμαστε ἑπτὰ φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ γι' αὐτὸ στὸ ἐκκλησιαστικὸ βιβλίο ποὺ ὀνομάζεται **Ὡρολόγιον τὸ μέγα** ἔχει **ἑπτὰ ἀκολουθίες**.

• Ἡ πρώτη ἀκολουθία εἶνε τὸ **Μεσονυκτικόν**. Τὸ κάνουν στὸ Ἅγιο Ὄρος καὶ στὰ μοναστήρια· σπανίως σὲ ἐνορίες καὶ σὲ σπίτια. Εἶνε ὡραία ἀκολουθία, στὴν ὁποία λέγεται καὶ τὸ ἀπολυτίκιο *«Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός…»*. Σ' ἕνα χωριὸ στὴν Καρατζόβα συνάντησα –τί διαμάντια κρύβει αὐτὴ ἡ κοινωνία!– ἕνα χωρικό, ποὺ δούλευε στὰ χωράφια, καὶ μοῦ λέει·

–Ξέρεις, πάτερ, τί χαρὰ νιώθω ὅταν σηκώνωμαι νύχτα καί, ἐνῷ κοιμοῦνται ἡ γυναίκα καὶ τὰ παιδιά μου, ἐγὼ διαβάζω ἀπὸ τὸ Ὡρολόγιο τὸ Μεσονυκτικό!…

–Καὶ ποῦ ἔμαθες ἐσὺ αὐτὴ τὴ συνήθεια;

–Ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τὸ Ἰκόνιο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ θυμᾶμαι τὸν πατέρα καὶ τὸν παππού μου, ποὺ σηκώνονταν νύχτα καὶ τὸ διάβαζαν.

• Ἡ δευτέρα ἀκολουθία εἶνε **ὁ Ὄρθρος**. Προτοῦ νὰ βγῇ ὁ ἥλιος, χτυπάει ἡ καμπάνα καὶ οἱ Χριστιανοὶ λένε τὸν Ἑξάψαλμο, τὸ Συναξάριο τῆς ἡμέρας, τὸν κανόνα, τὸ *«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη…»* (Λουκ. 2,14) καὶ τοὺς αἴνους.

• Μετὰ τὸν Ὄρθρο ἀκολουθεῖ ἡ **Πρώτη (Α΄) ὥρα**, σύμφωνα μὲ τὸ ἑβραϊκὸ ὡρολόγιο, καὶ εἶνε ἀντίστοιχη μὲ τὴ δική μας 6η πρωινή.

• Ἀργότερα ἔρχεται ἡ **Τρίτη (Γ΄) ὥρα**, ποὺ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὴ δική μας 9η πρωινή.

• Μετὰ εἶνε ἡ **Ἕκτη (ΣΤ΄) ὥρα**, ποὺ συμπίπτει μὲ τὸ μεσημέρι, τὴ δική μας 12η μεσημβρινή.

• Τὸ ἀπόγευμα γίνεται ἡ **Ἐνάτη (Θ΄) ὥρα** καὶ ἀντιστοιχεῖ μὲ τὶς 3 μ.μ.. Ἡ Ἐνάτη συχνὰ ἑνώνεται μὲ τὸν **Ἑσπερινό**, ὁ ὁποῖος γίνεται τὴν ὥρα ποὺ δύει ὁ ἥλιος, ὅπως ἀκοῦμε στὸν ἀρχαῖο ὕμνο *«Φῶς ἱλαρὸν ἁγίας δόξης, ἀθανάτου Πατρός, οὐρανίου, ἁγίου, μάκαρος, Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλθόντες ἐπὶ τὴν ἡλίου δύσιν…»*.

• Τέλος μετὰ τὸν Ἑσπερινὸ καὶ τὸ δεῖπνο ἀκολουθεῖ τὸ μικρὸ **Ἀπόδειπνον**, τὸ ὁποῖο οἱ Χριστιανοὶ διαβάζουν προτοῦ νὰ κοιμηθοῦν.

Τὸ ἀποψινὸ Ἀπόδειπνο ὅμως διαφέρει. Ὀνομάζεται ***Ἀπόδειπνον τὸ μέγα***. Εἶνε «τραπέζι» πιὸ πλούσιο. Τί περιέχει; Τὸ Ἀπόδειπνο αὐτό, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ Τρισάγιο, τὸ *«Πάτερ ἡμῶν»* κ.λπ., περιέχει δέκα *ψαλμούς* (τοὺς 4, 6, 12, 24, 30, 90, 50, 101, 69 καὶ 142), τρεῖς σύντομους ὕμνους (*«Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός…»*, *«Ἡ ἀσώματος φύσις, τὰ Χερουβίμ…»* καὶ *«Παναγία Δέσποινα Θεοτόκε…»*)· περιέχει ἀκόμα τὸ *«Πιστεύω»*, κατανυκτικὰ τροπάρια, τὴ *Δοξολογία*· περιέχει ἐπίσης μία Εὐχὴ τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ μιὰ Προσευχὴ τοῦ βασιλιᾶ Μανασσῆ (βλ. Δ΄ Βασ. 21,1-18. Β΄ Παρ. 33,-20)· αὐτός, ἀφοῦ ἁμάρτησε πολὺ καὶ τιμωρήθηκε, μετανόησε, κ' ἐδῶ ἀκοῦμε τὴ φωνή του· *«Ἐπληθύναν αἱ ἀνομίαι μου, Κύριε… Ἡμάρτηκα…· ἀλλ' αἰτοῦμαι δεόμενος· Ἄνες μοι, Κύριε»*. Ἁμάρτησα, Κύριε, μετανοῶ, συχώρεσέ με. Ὁ πιὸ χαρακτηριστικὸς ὕμνος τοῦ Μεγά-

λου Ἀποδείπνου εἶνε τὸ γνωστό μας *«Κύριε τῶν δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ· ἄλλον γὰρ ἐκτός σου βοηθὸν ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν...»*.

Ψάλλεται ἐπίσης ἀπόψε ὁ **Μέγας Κανών** (**μέρος**, ὄχι ὁλόκληρος), ποὺ ἔγραψε ὁ ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης, κι ἀκοῦμε τὸ κατανυκτικὸ *«Ψυχή μου ψυχή μου, ἀνάστα, τί καθεύδεις;...»*.

* * *

Σ' **αὐτὲς τὶς ἀκολουθίες**, ἀγαπητοί μου, ἔτρεχαν ἄλλοτε οἱ Χριστιανοί. Τώρα τρέχουν στὰ γήπεδα καὶ παραληροῦν. Ὅπως λέει κάποιος θυμόσοφος ἐδῶ, μέσα στὴ μπάλλα ἔκλεισε ὁ διάβολος ὅλη τὴν τρέλλα. Θεός τους τώρα εἶνε τὸ μηδέν. Ὅταν ὅμως μηδενίζῃς τὸ Θεό, σὲ μηδενίζει κ' ἐκεῖνος, καὶ πέφτεις στὴν ἀναρχία, πού 'νε μέγα κακό.

Παλαιότερα δὲν εἴχαμε τόσα σχολεῖα· **ἡ Ἐκκλησία ἦταν τὸ μεγάλο σχολειὸ** ποὺ ἐμόρφωνε τὸ λαὸ μὲ λόγια ἁπλᾶ· καὶ οἱ ἄνθρωποι ἁγιάζανε. Δὲν εἶχαν αὐτὰ τὰ μέσα, τὰ κομφὸρ τῆς ζωῆς. Ζοῦσαν σὲ σπιτάκια ταπεινά, ἀλλὰ μέσα σ' ἐκεῖνες τὶς καλύβες κατοικοῦσαν ἄγγελοι, ἄνθρωποι μεγάλοι καὶ ὑψηλοί. Ἔρχονταν στὴν ἐκκλησιὰ μὲ καρδιοχτύπι καὶ τὰ μάτια τους γέμιζαν δάκρυα.

Καὶ ὄχι μόνο οἱ δικοί μας πρόγονοι· καὶ **σ' ὅλα τὰ Βαλκάνια**, Σέρβοι, Ῥουμᾶνοι, Βούλγαροι, τ' ὁμολογοῦν· Ὅ,τι εἴμαστε τὸ ὀφείλουμε στὴν Ὀρθόδοξο Ἐκκλησία, τὴ γλυκειὰ μάνα ποὺ μᾶς μάζεψε στὴν ἀγκαλιά της καὶ σπόγγιζε τὰ δάκρυά μας. Πῶς σταθήκαμε κάτω ἀπ' τὴν Τουρκιὰ πεντακόσα ὁλόκληρα χρόνια, περιφρονημένοι ἀπὸ τὴν Εὐρώπη τῶν Φράγκων, καὶ κρατήσαμε πίστι, γλῶσσα, ἐθνικὴ συνείδησι! Εὐγνωμονοῦμε τοὺς δύο Ἕλληνες ἱεραποστόλους, Κύριλλο καὶ Μεθόδιο.

Ἐκεῖνα τὰ χρόνια ἡ Ἐκκλησία κρατοῦσε τὸ λαὸ κοντά της. Καὶ πῶς; Μὲ τὸ Ψαλτήρι, τ' Ὀκτωήχι, τὴ λατρεία της· μὲ τ' Ἀπόδειπνα, τὸν Ἀκάθιστο ὕμνο, τὸ *«Τῇ ὑπερμάχῳ...»*, τὸ *«Ἄσπιλε ἀμόλυντε...»*, τὸ *«Κύριε τῶν δυνάμεων...»*.

Γιορτάζουμε τὴν **ἐπέτειο τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως**. Ἔβγαλε καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἕνα σπουδαῖο Λεύκωμα, ἀπ' τὸ ὁποῖο κάτι θὰ σᾶς μεταφέρω. Ἀλλ' ἀμφιβάλλω ἂν νιώθουμε τί ἦταν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι. **Πῶς τόλμησαν νὰ ξεσηκωθοῦν!** Τότε σ' ὅλο τὸν κόσμο θαύμαζαν τὴν πατρίδα μας· ὅπου ἔβρισκαν Ἕλληνα, στὸ Παρίσι, Σικάγο, Νέα Ὑόρκη, Μόσχα, Στάλινγκραντ, Βερολῖνο, τὸν σήκωναν στὰ χέρια. Λίγο πρὶν τὴ ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου (1827), ἡ κυβέρνησι τῆς Γαλλίας ἔστειλε τριάντα ἀξιωματικοὺς μὲ ἐντολή· Πηγαίνετε στὴν Ἑλλάδα καὶ ἐξετάστε τί λαὸς εἶν' αὐτός, **ποιό εἶνε τὸ μυστικὸ τῆς δυνάμεώς του**... Καὶ ἦρθαν. Πῆγαν σὲ διάφορα μέρη. Μέρες περπατοῦσαν στὸ Μοριά, σὲ κατεστραμμένη γῆ.

Νύχτωνε ὅταν φτάσαμε, λέει ἕνας Γάλλος ἀξιωματικός, σ' ἕνα χωριουδάκι ἑφτακόσα μέτρα ὑψόμετρο. Χτυπᾶμε σ' ἕνα σπιτάκι, μᾶς ἀνοίγουν καὶ μὲ νεύματα μᾶς καλοῦν νὰ φιλοξενηθοῦμε. Δὲν εἶχαν ὅμως τίποτα. Ἄναψαν ἕνα δᾳδὶ γιὰ φῶς. Εἶχαν ἔξι - ἑφτὰ παιδιὰ στὸ καλυβάκι. Τρέχουν ἀμέσως, μαζεύουν χόρτα, ἡ μάνα τά 'βρασε, τά 'βαλε σ' ἕνα ξύλινο πιάτο, καὶ καθήσαμε καταγῆς ὀκλαδόν – ποῦ καρέκλα! Φάγαμε τὰ χόρτα μὲ καμμιὰ ἐλιά, δυὸ κρεμμύδια καὶ μαῦρο ψωμὶ κριθάρινο. Καὶ μετὰ τὸ φαγητὸ πῆγαν γιὰ **προσευχή**. Τὰ μικρὰ ἦταν γύρω - γύρω στὸ κρεβάτι. Τὸ μεγάλο ἀγοράκι, καμμιὰ δεκαριὰ ἐτῶν, ἄρχισε νὰ ψάλλῃ τὸ *«Κύριε τῶν δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ...»*. Καὶ κάθε φορὰ ὅλοι ἔκαναν μετάνοιες...

Γονάτισε κι ὁ Γάλλος. Καὶ εἶπε μέσα του· Νά τὸ μυστικὸ τῆς δυνάμεώς τους, εἶνε **λαὸς ποὺ πιστεύει στὸ Θεό!** Ναί. Ἄντε τώρα πηγαίνετε στὰ σπίτια πλουσίων καὶ φτωχῶν καὶ ψάξτε νὰ βρῆτε τέτοιο μεγαλεῖο.

* * *

Ὅταν ἐλευθερωθήκαμε καὶ ἦρθε ὁ Ὄθωνας, κάποιοι κακοῦργοι ἔκαναν ἐγκλήματα κι ὁ βασιλιᾶς εἶπε, νὰ τιμωρηθοῦν μερικοὶ παραδειγματικὰ μὲ τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου, γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ ὁ τόπος. Παρήγγειλαν λοιπὸν στὴν Ἰταλία καρμανιόλα, καὶ τὴν ἔφεραν γιὰ ν' ἀποκεφαλίζουν αὐτοὺς ποὺ σκότωσαν ἄνθρωπο. Τὴν ἔστησαν στὸ Ναύπλιο καὶ προκήρυξαν τὴ θέσι· **Ποιός θέλει νὰ γίνῃ δήμιος**, νὰ δουλεύῃ τὴν καρμανιόλα; Κανείς δὲν ἀπήντησε. Ποιός; ξαναφώναξαν. Τίποτα. Διπλασίασαν, τριπλασίασαν τὸ μισθό. **Δὲν βρέθηκε οὔτε ἕνας Ἕλληνας!** Ἀναγκάστηκαν κ' ἔφεραν ξένο, Ἰταλό, κ' ἔκοψε τὰ πρῶτα κεφάλια κακούργων. Ἔ, δὲν μπόρεσε νὰ μείνῃ ἕνα μῆνα. Δὲν τοῦ μιλοῦσε κανείς. Σηκώθηκε κ' ἔφυγε (βλ. Δήμιος δὲν εὑρίσκετο, «Σπίθα» φ. 52/20-9-1946, καὶ στὰ βιβλία Ἐκ τοῦ Ἀνεσπέρου Φωτός, σ. 52 καὶ Φλογέρα Β΄ σ. 9). **Αὐτὴ ἦταν ἡ πατρίδα μας**.

Πῶς τώρα, μιὰ Ἑλλάδα ποὺ οἱ ἄνθρωποι σέβονταν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ μυρμήγκι δὲν πατοῦσαν, ὕστερα ἀδέρφια μεταξύ τους ἔστησαν καρμανιόλες κ' ἔκοψαν κεφάλια; **Ἔβγαλαν τὸ Θεὸ μέσ' ἀπὸ τὶς καρδιές**, κι ὅταν βγῇ ὁ Θεὸς μπαίνει ὁ διάβολος, ὁ *«ἀνθρωποκτόνος»* (Ἰω. 8,44· βλ. & Α΄ Ἰω. 3,15), καὶ κάνει καὶ τὸν ἄνθρωπο ὅμοιό του. Πῶς ἔφυγε ὁ Θεός, ἡ χάρις, ἡ προσευχή, ἡ ἀγάπη; Στὸ διάστημα ποὺ μεσολάβησε, ὁ σατανᾶς ἔσπειρε παντοῦ **σπόρο ἀπιστίας**. Καὶ ὅ,τι σπείρῃ κανείς, αὐτὸ θερίζει. Ἀγκάθια ἔσπειρε, ἀγκάθια βρῆκαν. Ὅσοι Ἕλληνες ἀφανίστηκαν ἀπὸ χέρια ἀδελφικὰ στὰ νεώτερα χρόνια, δὲν ἀφανίστηκαν οὔτε ἀπὸ Βουλγάρους οὔτε ἀπὸ Γερμανούς· **μεταξύ μας σκοτωθήκαμε**.

* * *

Αὐτά, ἀδελφοί μου, εἶχα νὰ σᾶς πῶ. Τὰ νιώθετε. Κλεῖστε τ' αὐτιά σας, μὴν ἀκοῦτε τί λένε ραδιόφωνα καὶ τηλεοράσεις. **Ἐλᾶτε στὴν Ἐκκλησιὰ ὅπως οἱ πρόγονοί μας**. Ἂν ζήσουμε ὡς ἔθνος, θὰ ζήσουμε μόνο μὲ τὴν Ὀρθοδοξία μας.

Ἐμπρός, νὰ κοπιάσουμε. Κι ἂν ἐγὼ χαθῶ, κι ἂν πάω ἐξορία, δὲν πειράζει· ἕνα μ' ἐνδιαφέρει, ὁ λαός μας νὰ πιστεύῃ στὸ Χριστὸ καὶ ν' ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν πατρίδα μας.

Ὁ δὲ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ πρεσβειῶν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ἂς εἶνε πάντα μαζί μας.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ποὺ ἔγινε στὸν ἱ. ν. Ἁγ. Παντελεήμονος Φλωρίνης [ὑπόγειο τοῦ ὑπὸ ἀνέγερσιν νέου] τὴν 21-2-1972 Καθαρὰ Δευτέρα βράδυ (ν.τ.). Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 12-1-2023.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 –imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ΄ - Ἔτος Μ΄ Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2537	Καθαρὰ Τρίτη Μέγα Ἀπόδειπνο 28 Φεβρουαρίου 2023 βράδυ	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ταπεινώσου, ἀδύναμε, ἐμπρὸς στὸν Παντοδύναμο!

«Κύριε τῶν δυνάμεων, μεθ' ἡμῶν γενοῦ· ἄλλον γὰρ ἐκτός σου βοηθὸν ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν· Κύριε τῶν δυνάμεων, ἐλέησον ἡμᾶς» (τροπ. Μεγ. Ἀποδ.)

Εἶνε, ἀγαπητοί μου, τὸ τροπάριο, ποὺ ψάλλεται ὄχι μόνο ἀπόψε, ἀλλὰ ὅλες τὶς ἡμέρες μέχρι τὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα στοὺς ναοὺς τῆς Ὀρθοδοξίας. Εἶνε μία σύντομη **δοξολογία καὶ δέησι** στὸ Θεό. Τί μᾶς λέει;

* * *

Ὁ Θεὸς εἶνε ***«Κύριος τῶν δυνάμεων»***. Τί θὰ πῇ *«Κύριος τῶν δυνάμεων»*; Ἐξαρτᾶται πῶς γράφουμε τὸ *«δυνάμεων»*. Ἐὰν τὴ λέξι *«δυνάμεων»* τὴ γράψουμε μὲ δέλτα κεφαλαῖο, *«**Δ**υνάμεων»*, τότε σημαίνει, ὅτι Δυνάμεις, μὲ κεφαλαῖο δέλτα, εἶνε οἱ ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι· ὅτι «Κύριε, ἐσὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τῶν ἀγγέλων». Ἐὰν ἐκεῖνο τὸ *«δυνάμεων»* τὸ γράψουμε μὲ δέλτα μικρό, *«**δ**υνάμεων»*, ὅπως εἶνε σὲ μερικὰ χειρόγραφα, τότε ἀλλάζει τὸ νόημα· σημαίνει, ὅτι *«δυνάμεις»* εἶνε τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως· δύναμις εἶνε ὁ ἀέρας, ὁ ἥλιος, τὸ νερό, ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως· «Σύ, Κύριε, κυβερνᾷς τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, ὅλες τὶς φυσικὲς δυνάμεις».

Ἐὰν τώρα συνοψίσουμε τὶς δύο ἑρμηνεῖες, θὰ ποῦμε· Κύριε, σὺ εἶσαι ποὺ κυβερνᾷς τοὺς ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους, σὺ εἶσαι ποὺ κυβερνᾷς καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως· **σὺ εἶσαι ὁ παντοδύναμος Θεός**.

–Παντοδύναμος Θεός; **Μπᾶ!...**, δὲν ἀκοῦτε τὴ φωνὴ τοῦ διαβόλου; Αὐτὸ εἶνε ἀπὸ τὰ *«σημεῖα τῶν καιρῶν»*, ποὺ λέει τὸ Εὐαγγέλιο (Ματθ. 16,3). Στὶς ἡμέρες μας προβάλλεται **ἀντιλογία**. Ὁ σατανᾶς ξέρει, ὅτι ὑπάρχει Θεὸς κι ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε παντοδύναμος, ἀκούει τὸ ὄνομά του καὶ τρέμει. Ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι τοῦ σκότους ἔγιναν χειρότεροι ἀπὸ τὸ σατανᾶ, τὸν *«πατέρα»* τοῦ ψεύδους (βλ. Ἰω. 8,44). Καὶ τί λένε αὐτοί;

Λένε, ὅτι Χριστός, Θεός, Παναγία, ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι, αὐτὰ εἶνε παραμύθια· αὐτὰ «περνοῦσαν» στὴν παλιὰ ἐποχή, στοὺς παππούδες καὶ γιαγιάδες μας· σήμερα δὲν «περνᾶνε» πλέον τὰ «παπαδίστικα», ὅπως λένε. Τώρα θεὸς εἶνε ὁ ἄνθρωπος, ἡ ἐπιστήμη. **Ὁ ἄνθρωπος ἔγινε παντοδύναμος**, σοῦ λέει. Καὶ ἂν φέρῃς καμμιὰ ἀντίρρησι, ἀμέσως σοῦ ἀπαντοῦν· –Μὰ δὲν βλέπεις τί κατώρθωσε; Ἔσκαψε τὰ βάθη τῆς γῆς, ἀνακάλυψε τὸ χρυσάφι, τὸ ἀσήμι· στὶς ἡμέρες μας μάλιστα ἀνακάλυψε κάτι ἀνώτερο, τὸ οὐράνιο. Λένε, ὅτι κ' ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει οὐράνιο, κι ἅμα ὑπάρχῃ, τότε ἡ Ἑλλάδα θὰ γίνῃ πάμπλουτη. Μὲ τὶς ἀνακαλύψεις του ὁ ἄνθρωπος ἔγινε παντοδύναμος· φτειάξαμε βόμπες πυρηνικές, αἰχμαλωτίσαμε τὸν κεραυνὸ καὶ τὰ κύματα τῶν αἰθέρων, δημιουργήσαμε ραδιόφωνα καὶ τηλεοράσεις, φτειάξαμε πυραύλους καὶ πήγαμε στὸ φεγγάρι καὶ στ' ἀστέρια. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε παντοδύναμος, σοῦ λέει.

Τί ἔχουμε ν' ἀπαντήσουμε σ' αὐτούς; Πολλὰ μποροῦμε νὰ ποῦμε. Ὅλα ὅμως συνοψίζονται σὲ ἕνα· ὅτι, ὅσο καὶ ἂν **ὁ ἄνθρωπος** φαίνεται δυνατός, στὴν πραγματικότητα **εἶνε ἀδύνατος, πολὺ ἀδύνατος**. Θέλετε παραδείγματα; Ἀναφέρω πέντε - ἕξι καὶ τελειώνω.

√ Ὁ ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς εἶπε· *«Θὰ δῆτε στὸν κάμπο ἁμάξι χωρὶς ἄλογα νὰ τρέχῃ γρηγορώτερα ἀπὸ τὸν λαγό»* (ἡμέτ. βιβλ. Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, προφ. 117, σ. 318). Ποιό εἶνε αὐτὸ τὸ ἁμάξι χωρὶς ἄλογο, ποὺ ἔλεγε ὁ ἅγιος πρὶν ἀπὸ διακόσα χρόνια; Εἶνε τὸ **αὐτοκίνητο**. Τρέχει μὲ ἑκατὸν πενήντα χιλιόμετρα, φεύγει ὁλοταχῶς. Ἀλλὰ σὲ μιὰ στροφὴ τοῦ δρόμου γλιστράει, πάει κάτω στὸ βάραθρο, **γίνεται συντρίμμια**, καὶ βγάζουν τὸν ἄνθρωπο νεκρὸ ἀπὸ μέσα, κόκκαλα καὶ σάρκες μιὰ μᾶζα. Ἀποτέλεσμα; Μηδέν. Καὶ ὕστερα ἀπ' αὐτὸ γεννᾶται τὸ ἐρώτημα· Δὲν ἦταν προτιμότερο νὰ μὴν ὑπῆρχαν αὐτοκίνητα καὶ νὰ πηγαίναμε μὲ γαϊδουράκια καὶ ἄλογα ἢ καὶ μὲ τὰ πόδια μας; ποῦ εἶνε ὁ ἄνθρωπος ὁ παντοδύναμος;

√ Ἔφτειαξε ὁ ἄνθρωπος καράβια καὶ ταξιδεύουν στὶς θάλασσες. Αὐτὲς τὶς μέρες ὅμως

στὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανὸ ταξίδευε ἕνα **ὁλοκαίνουργιο καράβι**. Στὶς καμπῖνες καὶ στὰ σαλόνια του τὸ πλήρωμα καὶ ὁ πλοίαρχος διασκέδαζαν ἀκούγοντας ραδιόφωνο καὶ τηλεόρασι. Καὶ ξαφνικά, χωρὶς κανένα προειδοποιητικὸ σημάδι, **μπλούμ βυθίστηκε!** Τί συνέβη; Ἄγνωστο· προσπαθοῦν νὰ βροῦν τὴν αἰτία. Ὁλόκληρο καράβι χάθηκε, οὔτε ἴχνος ἔμεινε.

√ Ἔφτειαξε ὁ ἄνθρωπος καὶ **ὑποβρύχιο**· κινεῖται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια, νίκησε καὶ τὸ δελφίνι. Ἀλλὰ ξαφνικὰ μία ἀπὸ τὶς συσκευές του παθαίνει βλάβη, τὸ ὑποβρύχιο ἀκινητοποιεῖται στὸν πάτο τῆς θαλάσσης· δὲν μποροῦν νὰ ἀναδυθοῦν, καὶ **χάνεται αὔτανδρο**, μὲ ὅλο τὸ πλήρωμα ἑβδομήντα-ὀγδόντα ἄντρες.

√ Πετάει ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ **ἀεροπλάνο**, ἀνεβαίνει ψηλὰ χιλιάδες πόδια, καὶ ξαφνικά, παρὰ τοὺς τόσους σχολαστικοὺς ἐλέγχους, ἕνας κινητήρας ἢ κάποιο ἄλλο ἀπὸ τὰ ὄργανά του παθαίνει ζημιά, τὸ ἀεροσκάφος **πέφτει** εἴτε στὴ στεριὰ εἴτε στὴ θάλασσα, καὶ δὲν μένει τίποτε παρὰ μόνο κομμάτια. Νά ποιά εἶνε ἡ «παντοδυναμία» τοῦ ἀνθρώπου.

√ Ἀκοῦμε συχνὰ γιὰ **ἐξοπλισμοὺς** καὶ ἀγορὲς ἁρμάτων, ἀεροπλάνων, κ.τ.λ.. Καυχᾶται ὁ ἄλλος, ὅτι κατασκευάζει πυραύλους καὶ προμυθεύεται ὁπλικὰ συστήματα, ὅτι γέμισε τὶς πολεμικὲς ἀποθῆκες του, εἶνε ἰσχυρὸς κ.λπ.. Ἀγνοεῖ τὸν *«Κύριον τῶν δυνάμεων»*, καὶ νομίζει ὅτι ὁ ἴδιος εἶνε δύναμις καὶ ὑπερδύναμις! Ἀκοῦς νὰ λένε μὲ καύχησι· ὑπερδύναμις ἡ Ἀμερική, ὑπερδύναμις ἡ Ῥωσία, ὑπερδύναμις ἡ Κίνα… Τὰ ἴδια ἔλεγαν τὸ 1940 οἱ τότε δύο δυνάμεις τῆς Εὐρώπης· ὁ ἕνας ἔλεγε, Ἔχω τόσα ἀεροπλάνα, ποὺ θὰ σκιάσω τὸν ἥλιο…· ὁ ἄλλος ἔλεγε, Ἔχω τέτοια δύναμι, ποὺ μπορῶ νὰ κυβερνῶ τὴν Εὐρώπη χίλια χρόνια… Τί ἔγιναν αὐτοί; **Χάθηκαν**, ἐξαφανίστηκαν, δὲν ἀκούγεται τὸ ὄνομά τους παρὰ μόνο δυσμενῶς. Ποῦ εἶνε λοιπὸν ἡ παντοδυναμία τοῦ ἀνθρώπου;

√ Ἄλλοι πάλι, ὅπως βλέπουμε στὶς μέρες μας, λένε· **Λεφτά!** ὅποιος ἔχει λεφτά, κάνει ὅ,τι θέλει. Τὸ χρῆμα εἶνε παντοδύναμο, ἡ μεγάλη δύναμι εἶνε τὸ χρῆμα… Καὶ μαζεύουν μαζεύουν. Ἔρχεται ὅμως κάποτε ὁ θάνατος κάποιου μεγάλου πλουσίου (π.χ. τοῦ Ἀριστοτέλη Ὠνάση στὶς 15-3-1975), καὶ τότε φαίνεται ὅτι τὸ χρῆμα δὲν εἶνε παντοδύναμο. Πεθαίνουν καὶ οἱ μεγιστᾶνες, ποὺ ἔχουν τόσα πλούτη, ὥστε θὰ μποροῦσαν νὰ κάνουν μεγάλες εὐεργεσίες στὸν κόσμο, νὰ χτίσουν ναούς, νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα κ.λπ.. Δὲν κάνουν τίποτα. Τὰ λεφτά τους ποιοί τὰ κληρονομοῦν; Δυστυχῶς τὰ τρῶνε ξένοι· οὔτε χῆρες, οὔτε ὀρφανά, οὔτε τὸ γένος ὅλο γιὰ τὴν πρόοδο, τὴν ἄμυνα, τὴν ἀσφάλειά του. Οἱ μεγιστᾶνες αὐτοὶ μποροῦσαν νὰ γίνουν μεγάλοι εὐεργέτες καὶ τότε στὴν θανή τους θὰ χτυποῦσαν νεκρικὰ οἱ καμπάνες ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα μέχρι καὶ τὸ μικρότερο χωριὸ τῆς Ἠπείρου, τῆς Κρήτης καὶ τῆς Κύπρου. Πεθαίνουν καὶ αὐτοί· τί τοὺς ὠφελοῦν τὰ ἑκατομμύριά τους; Ὅταν ἀρρωσταίνουν καταφεύγουν στὰ μεγαλύτερα νοσοκομεῖα, ποὺ διαθέτουν τοὺς καλύτερους γιατρούς (παθολόγους, καρδιολόγους, χειρουργούς, νευρολόγους κ.λπ.). Τί κερδίζουν μὲ τὰ χρήματά τους; Τίποτε ἀπολύτως· μόνο ἕνα σάβανο, τίποτε παραπάνω. Ἂν τὰ χρήματα μποροῦσαν νὰ τοὺς σώσουν, δὲν θὰ ἔδιναν τὰ ἑκατομμύριά τους, γιὰ νὰ γίνουν καλά, γεροὶ καὶ ὑγιεῖς;

Ποῦ εἶνε, λοιπόν**, ὁ παντοδύναμος ἄνθρωπος;** ποῦ εἶνε ἡ παντοδυναμία του;

* * *

Γι᾽ αὐτό, ἀδελφέ μου, ὅσο καὶ ἂν ὑψωθῇς, καὶ μέγας Ἀλέξανδρος νὰ γίνῃς καὶ Καῖσαρ νὰ γίνῃς καὶ Ναπολέων νὰ γίνῃς καὶ στρατηγὸς νὰ γίνῃς καὶ ναύαρχος νὰ γίνῃς καὶ Ἀϊνστάϊν νὰ γίνῃς καὶ Ὠνάσης νὰ γίνῃς, ὅ,τι νὰ γίνῃς, ὅταν ἐξετάσῃς τὰ ἀνθρώπινα, θὰ θυμηθῇς ἐκεῖνο ποὺ ἀκοῦμε στὴν κηδεία. Τί λέμε στὴν κηδεία, ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν τὸ προσέχουμε; τί ψάλλει ἡ Ἐκκλησία μας στὸν κάθε νεκρό; Εἶνε ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους ὕμνους· *«Ἐμνήσθην τοῦ προφήτου βοῶντος, ὅτι “ἐγώ εἰμι γῆ καὶ σποδός”…»* (Εὐχολ. Γ᾽ Ἔξοδ., ἔκδ. Σιμωνοπ., Ἅγ. Ὄρος 2002, σ. 55· βλ. Γέν. 18,27)· θυμήθηκα, λέει, τώρα ποὺ βλέπω νεκρὸ τὸν ἄνθρωπο μ᾽ ὅλα τὰ μεγαλεῖα του, μ᾽ ὅλα τὰ πλούτη, μ᾽ ὅλη τὴ δύναμί του, μ᾽ ὅλη τὴ σοφία του, μ᾽ ὅλη τὴν ἐπιστήμη του, μὲ ὅλη τὴ λάμψι τῆς διανοίας του, τώρα ποὺ τὸν βλέπω νεκρό, θυμᾶμαι τὸν προφήτη ποὺ λέει· *«Ἐγώ εἰμι γῆ καὶ σποδός»*, **ἐγὼ εἶμαι χῶμα καὶ στάχτη**. Μιὰ χούφτα χῶμα εἶνε ὁ ἄνθρωπος. Νά λοιπόν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε παντοδύναμος, εἶνε μία ἀδυναμία, **μιὰ μεγάλη ἀδυναμία**· ἕνα ὄνειρο, μία σκιά.

Λοιπόν, **ταπεινώσου ἄνθρωπε!** Ταπεινώσου ἔστω καὶ ἂν ἔχῃς τὰ καράβια τοῦ Ὠνάση· ταπεινώσου ἔστω καὶ ἂν ἔχῃς τὴ δόξα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου· ταπεινώσου ἔστω καὶ ἂν ἔχῃς τὴν πιὸ μεγάλη δύναμι.Ταπεινώσου, ἄνθρωπε, *«ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ»* (Α᾽ Πέτρ. 5,6). Ταπεινώσου ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, ἔλα στὴν ἐκκλησιά, μπὲς στὸ ναό, ἄκουσε τὰ ὡραῖα τροπάρια, καὶ πὲς κ᾽ ἐσὺ ὡς ἁμαρτωλὸς καὶ μικρὸς ἄνθρωπος· «*Κύριε τῶν δυνάμεων, μεθ᾽ ἡμῶν γενοῦ· ἄλλον γὰρ ἐκτός σου βοηθὸν ἐν θλίψεσιν οὐκ ἔχομεν· Κύριε τῶν δυνάμεων, ἐλέησον ἡμᾶς*» (τροπ. Μεγ. Ἀποδ.).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ποὺ ἔγινε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Παντελεήμονος Φλωρίνης, τὴν 17-3-1975 Καθαρὰ Δευτέρα βράδυ, μὲ νέο τώρα τίτλο. Καταγραφὴ καὶ σύντμησις 14-1-2023.

Τὸ φυλλάδιο διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακή, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,
μὲ τὴν εὐλογία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.
Στὸ διαδίκτυο στὸν ἱστότοπο: http://iskiriaki.com